

Rapport Hengelvangstregistratie 2015

SNOEKBAARS

Volkerak
Zoommeer
Bathse Spuikanaal
Schelde-Rijnkanaal

met registratie van bijvangsten

SNOEK en BAARS

Inhoudsopgave

Onderwerp	blz
Inleiding	3
Deelnemers aan de vangstregistratie	3
Gegevens hengselvangstregistratie	4
Vangsten en onttrekking	5
Onttrekking snoekbaars	7
Onttrekkingspercentage gevangen MAATSE snoekbaars	8
Gemiddelde vangst per uur	8
Bijvangst van snoek en/of baars	9
Samenvatting	10
Conclusies en aanbevelingen	11

RAPPORT HENGELVANGSTREGISTRATIE 2015

Volkerak, Zoommeer, Bathse Spuikanaal en Schelde-Rijnkanaal

Inleiding

De in de kop aangegeven wateren staan in de "Gezamenlijke Lijst van Nederlandse Viswateren 2013 – 2014 - 2015" die bij de vispas hoort.

Met ingang van 2007 heeft het bestuur van Sportvisserij Zuidwest Nederland besloten de meeneemlimiet voor snoekbaars voor deze wateren op nul te stellen. Op advies van de visstandbeheercommissie Volkerak/Zoommeer is het voor sportvissers, die voor eigen gebruik snoekbaars willen meenemen, toegestaan dat zij vanaf 2007 gebruik kunnen maken van een onttrekkingsvergunning. De beroepsvisserij mag haar bijvangsten aan snoekbaars behouden.

Met deze onttrekkingsvergunning is het toegestaan maximaal 2 maatse snoekbaarzen met een lengte tussen 42 en 75 cm per visdag mee te nemen. Als tegenprestatie voor het onttrekken van snoekbaars is de sportvisser echter verplicht tot registratie van de gevangen snoekbaars in aantallen en lengte per visdag en de locatie waar de snoekbaars gevangen is. Tevens moet het aantal dat voor eigen gebruik mee genomen wordt ook worden vermeld evenals het aantal gevangen snoeken en baarzen. Bij de onttrekkingsvergunning wordt ten behoeve van de verplichte registratie een "Vangstregistratiekaart Snoekbaars" verstrekt aan de sportvisser.

Dit rapport heeft betrekking op de in 2015 gevangen snoekbaars die via de retour gestuurde vangstregistratiekaarten geregistreerd zijn door de sportvissers.

Deelnemers aan de vangstregistratie

Het aantal in 2015 verstrekte onttrekkingsvergunningen is 313. Ten opzichte van 2014 toen 215 vergunningen werden verstrekt is dit een aanzienlijke stijging van 45%. De reden voor deze fikse stijging van de verstrekte vergunningen is niet bekend.

Van de 313 vergunninghouders werden 238 vangstregistratiekaarten retour ontvangen waarvan er 198 kaarten correct zijn ingevuld.

Voor dit rapport zijn dus de snoekbaarsvangstgegevens van 198 sportvissers in beschouwing genomen. In onderstaande tabel is het retourpercentage voor 2007 t/m 2015 uitgerekend:

Tabel 1

Jaar	aantal verstrekte vergunningen	aantal retour ontvangen registraties	% retour
2007	600	252	42%
2008	415	216	52%
2009	389	258	66%
2010	374	204	55%
2011	252	165	65%
2012	215	165	77%
2013	331	191	58%
2014	215	170	79%
2015	313	198	63%

Geconstateerd kan worden dat in 2015 het aantal verstrekte onttrekkingsvergunningen gestegen is naar 313 vergunningen. Echter het aantal retour gezonden en correct ingevulde vangstregistratiekaarten is in 2015 gedaald naar 63%. Het retour zenden van de registratiekaart is een voorwaarde om het jaar erop weer een onttrekkingsvergunning te kunnen ontvangen. Vanaf 2013 is de onttrekkingsvergunning gratis. In de jaren ervoor werd nog een kleine vergoeding gevraagd van de sportvissers, omdat in die periode drie snoekbaarzen per visdag onttrokken mochten worden. Vanaf 2013 is dat vanwege landelijke uniformering terug gebracht naar 2 stuks.

Gegevens hengselvangstregistratie

In tabel 2 zijn de basisgegevens van de hengselvangstregistratie 2007 t/m 2015 opgenomen die via de vangstregistratiekaart Snoekbaars zijn geregistreerd door de sportvissers die mee hebben gewerkt aan het snoekbaarsmonitoringsproject voor het Volkerak, Zoommeer, Bathse Spuikanaal en het Schelde-Rijnkanaal.

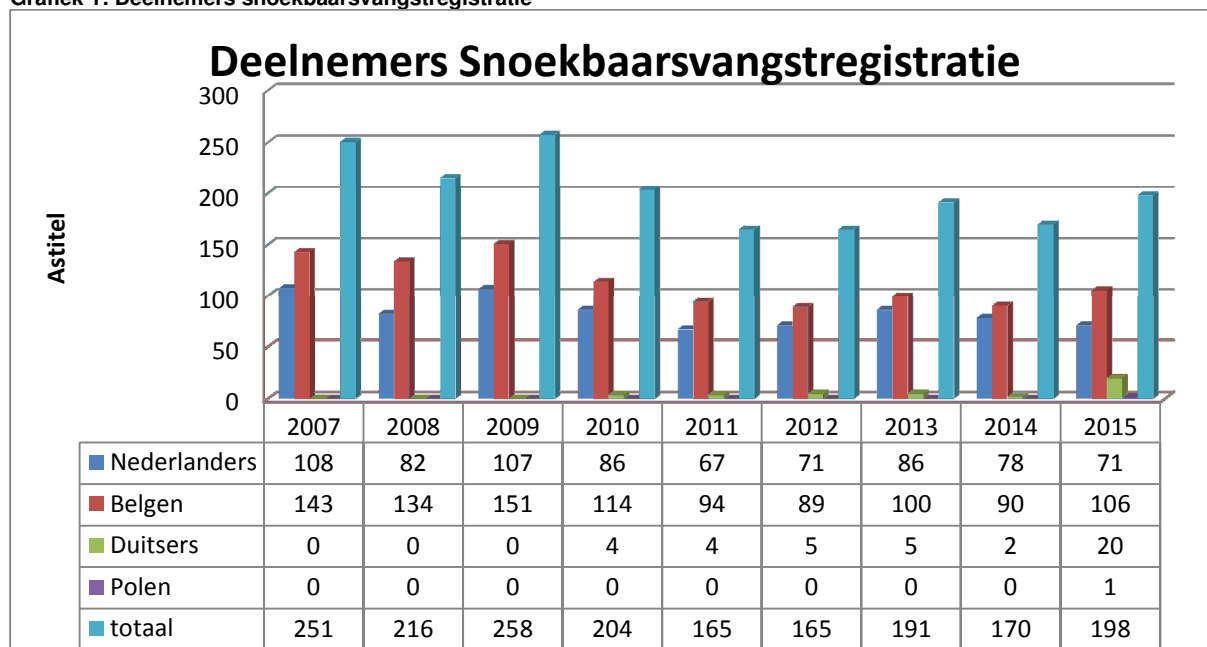
Tabel 2

BASISGEGEVENS	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007
Deelnemende sportvissers	313	170	191	165	165	204	258	216	252
Visdagen	1370	1253	1355	1098	1158	1313	1684	1201	*)
Visuren	13082	12379	13830	11062	11650	12787	16055	12500	*)
Gevangen snoekbaarzen	3931	3438	4357	4407	4737	4783	7275	7459	8606
Meegenomen snoekbaarzen	760	696	830	926	1097	1153	1633	1220	1920
Maximale lengte gevangen SB	110	110	110	106	102	104	107	106	*)

*) Zijn in 2007 NIET geregistreerd

De basisgegevens zijn ingevoerd in een spreadsheet en daarna met de selectie- en combinatiemogelijkheden die dit programma biedt, verwerkt in grafieken en tabellen die zijn opgenomen in dit rapport "hengselvangstregistratie 2015".

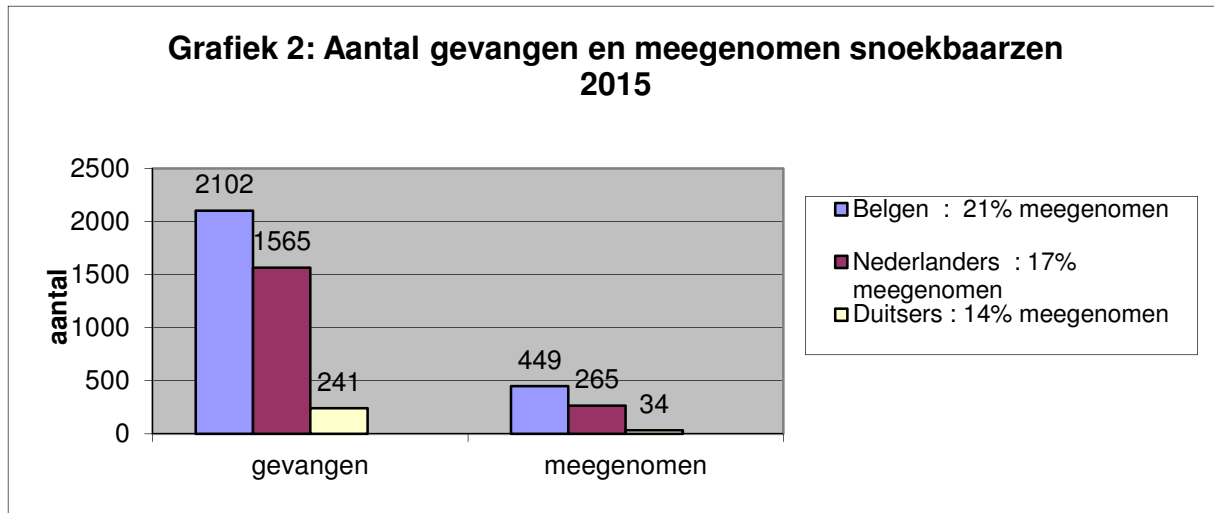
Grafiek 1: Deelnemers snoekbaarsvangstregistratie

Van de in totaal 198 sportvissers die hun snoekbaarsvangstgegevens voor 2015 correct hebben ingeleverd, komen er 71 uit Nederland, 106 uit België, 20 uit Duitsland en 1 uit Polen.

Opmerkelijk blijft dat het merendeel van de uitgegeven onttrekkingsvergunningen is aangevraagd door sportvissers uit België. Dit zal ongetwijfeld te maken hebben met het feit dat het Volkerak en Zoommeer een aantrekkelijk snoekbaarswater is dat relatief dicht in de buurt van België is gelegen. Geconstateerd kan worden dat in 2015 het percentage retour gezonden registratiekaarten t.o.v. het aantal verstrekte vergunningen aanzienlijk helaas gedaald is naar 63 %..

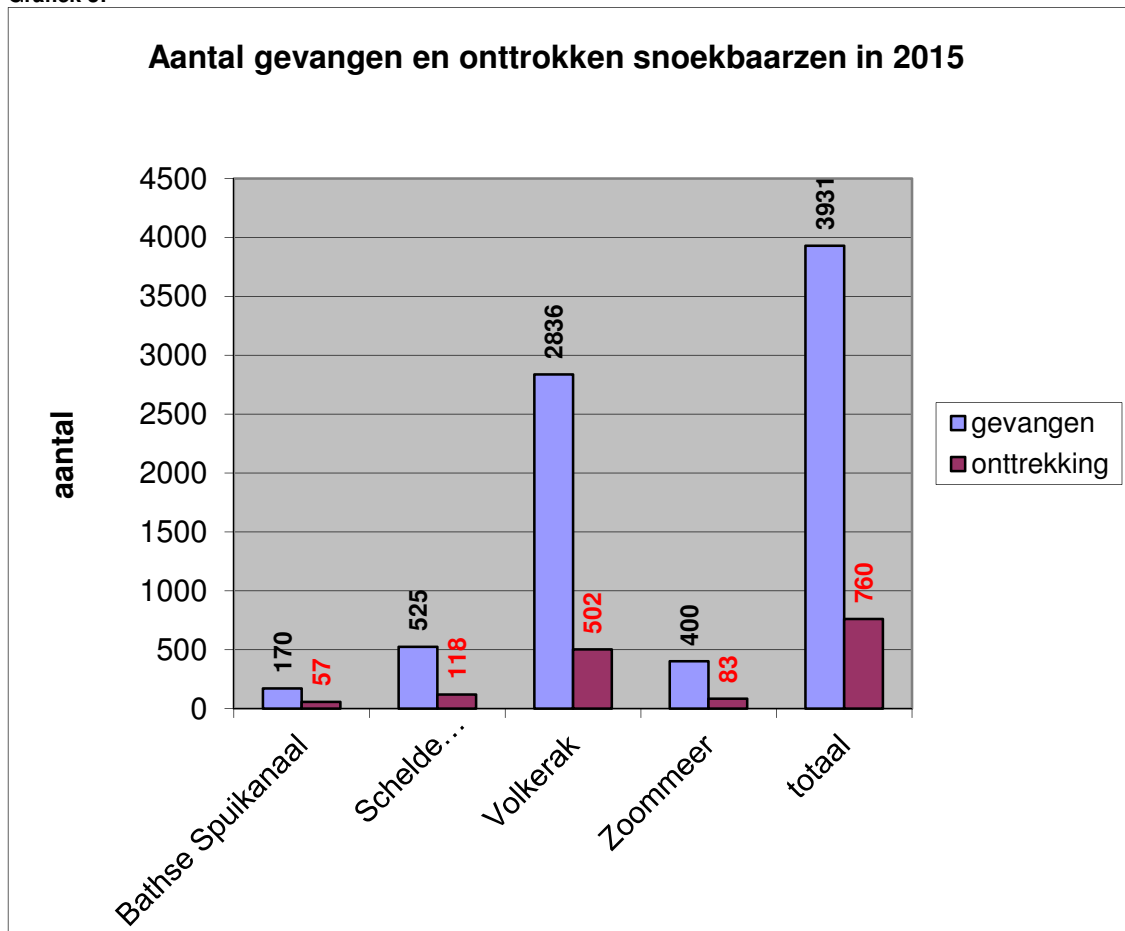
Dat sportvissers uit België meer snoekbaars meenemen, iets dat vaak beweerd wordt, is niet juist. Uit Grafiek 2 blijkt dat Belgen 18% van hun vangst meenemen en Nederlanders 23%

Vangsten en onttrekking

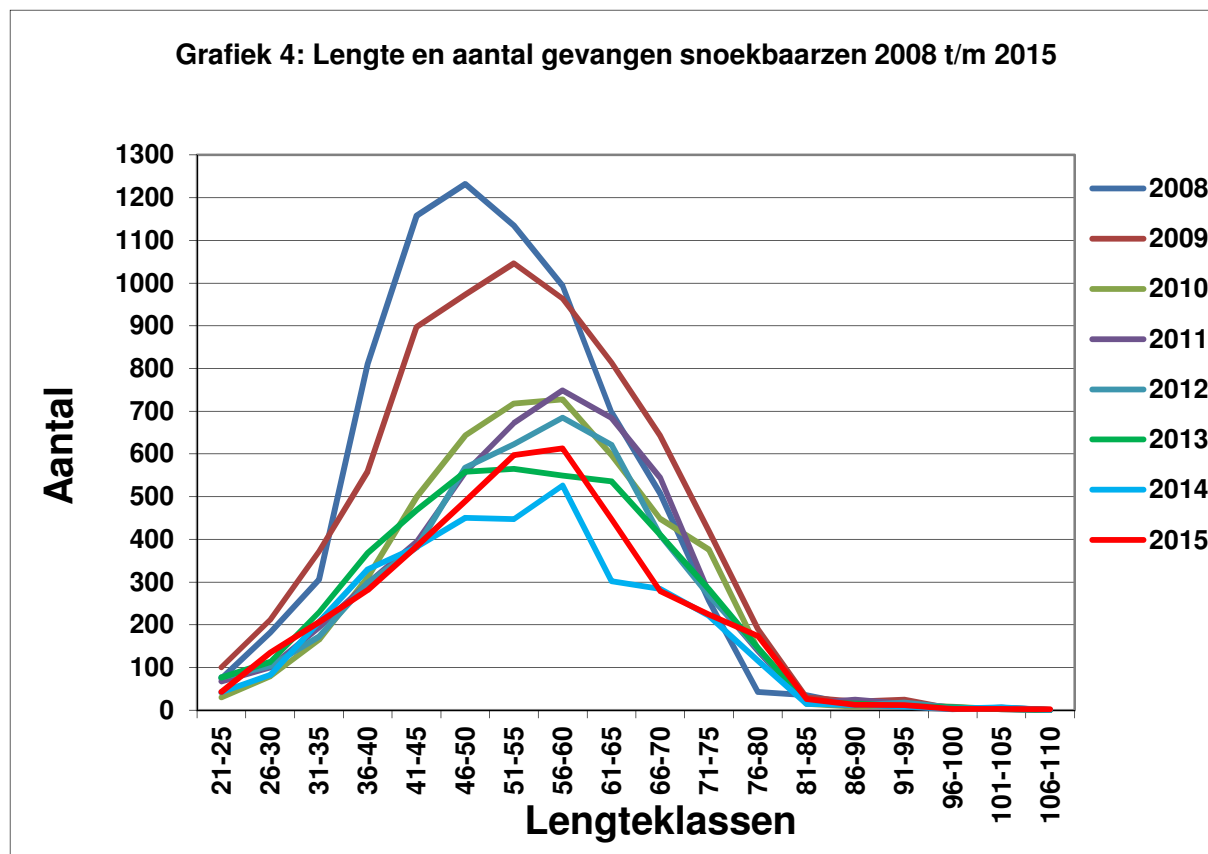
In 2015 zijn in totaal 3931 snoekbaarzen gevangen en daarvan werden 760 meegenomen (onttrokken). De verdeling daarvan over de betreffende wateren is als volgt:

Grafiek 3:

De lengte van de gevangen snoekbaarzen varieerde van 21 cm tot 110 cm. Het onttrekkingspercentage per water is weergegeven in tabel 3 op blz. 7.

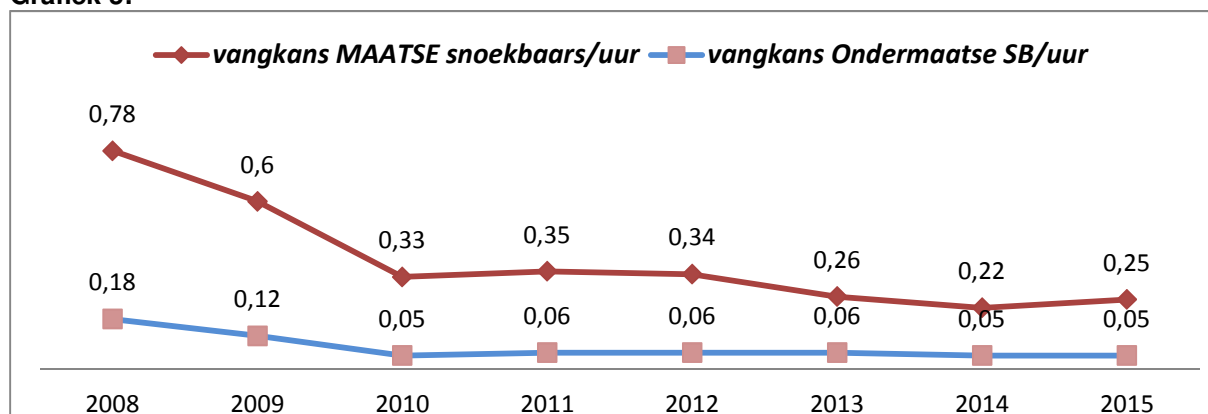
In de volgende grafiek zijn de aantallen gevangen snoekbaarzen per lengteklasse (cm) weergegeven voor het totaal van de 4 wateren.

In 2011 is de dramatische afname van 2010 gestopt en in 2012 stabiliseerde de vangsten. In 2013 zagen we echter weer een duidelijke vermindering met 25% van de vangsten per uur in de lengteklassen tussen 46 en 70 cm. Deze trend zette zich in 2014 voort. In 2015 zien we in de lengteklasse tussen 51 en 70 cm een herstel van het aantal gevangen snoekbaarzen. Laten we hopen dat deze trend zich zal doorzetten.

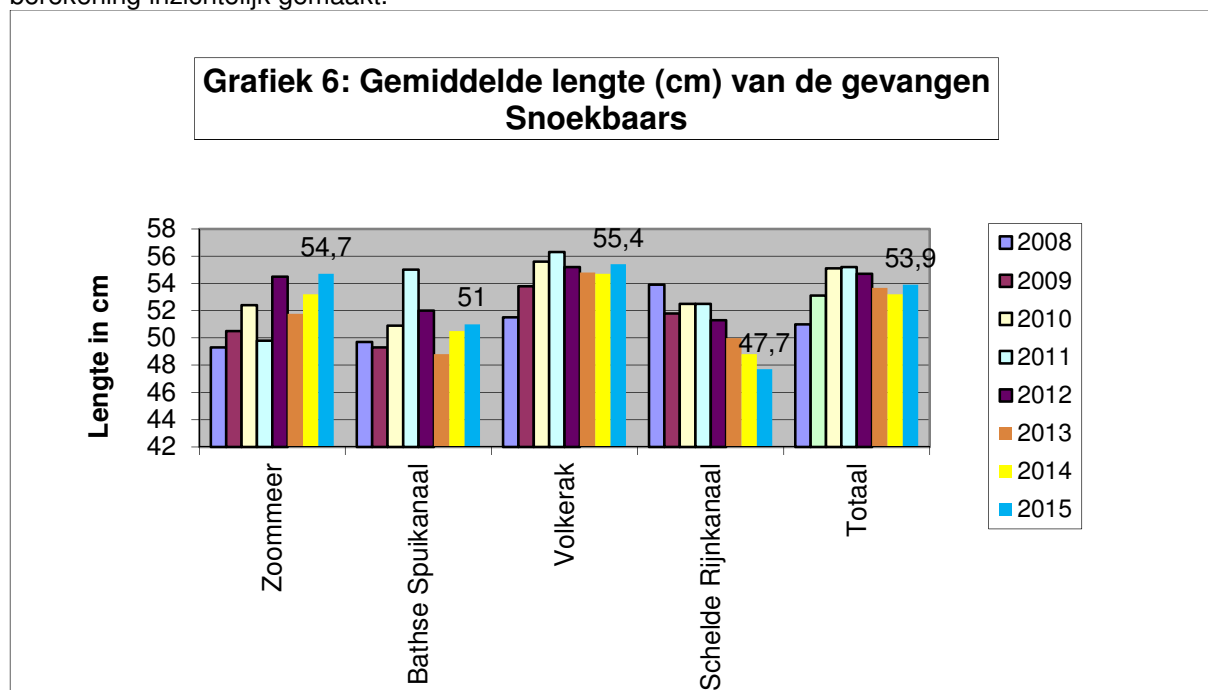
De vangkans van MAATSE (> 42 cm) snoekbaars per uur is in 2015 licht verbeterd. De vraag is waardoor deze verbetering veroorzaakt is? De vangkans t.o.v. 2008 is echter nog steeds heel laag. Is dit een gevolg van veranderingen in de waterkwaliteit of van de onttrekking door beroep- en sportvissers van snoekbaars, of een combinatie van beide factoren? In grafiek 5 staat de vangkans voor maatse en ondermaatse Snoekbaars in de periode 2008-2015.

Grafiek 5:

De vangkans van MAATSE snoekbaars (tussen 42 en 75 cm) is na 6 jaren van daling het afgelopen jaren licht gestegen. Hopelijk zet deze trend zich de komende jaren door.

Met de beschikbare registratie van de aantallen per lengteklasse is de gemiddelde lengte van de gevangen snoekbaars in cm, voor elk water te berekenen. In onderstaande grafiek 6 is deze berekening inzichtelijk gemaakt.

De gemiddelde lengte van de snoekbaarzen (>42 cm) die aan de hengel zijn gevangen is 53,9 cm. Dit is een stijging met 0,7 cm t.o.v. 2014. Bij deze lengte heeft de snoekbaars een gewicht van gemiddeld ca 1,5 kg. (Bron: Kennisdocument snoekbaars 2007).

De stijging van de gemiddelde lengte is niet in alle wateren van toepassing, met name in het Schelde Rijnkanaal is de gemiddelde lengte in 2015 met 1,1 cm gedaald t.o.v. 2014.

Kwam in 2014 de grootste snoekbaars (110 cm) uit het Schelde Rijnkanaal, in 2015 was dit eveneens zo en wederom met een lengte van 110 cm.

Onttrekking snoekbaars

Door sportvissers mogen, conform de onttrekkingsvergunning, sinds 2013 per visdag 2 snoekbaarzen met een lengte tussen 42 en 75 cm worden meegenomen.

De registratiekaart voorziet in het kunnen noteren van het **aantal** meegenomen snoekbaarzen per visdag echter zonder aantekening van de lengte van de snoekbaars die meegenomen wordt.

Houden we rekening met het totaal aantal gevangen snoekbaarzen, het totaal aantal meegenomen snoekbaarzen en de gemiddelde lengte en gewicht per snoekbaars dan kan het totale onttrekkingsgewicht in kg en het onttrekkingspercentage per water worden berekend.

Tabel 3: Onttrekkingstabel 2015:

water	Totaal gevangen snoekbaars		Totaal aantal meegenomen		Onttrekkingspercentages 2007 t/m 2015 (op basis van totaal aantal gevangen vis)								
	aantal	Gew (Kg)	Aantal	Gew (Kg)	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007
Bathse Spuikanaal	170	255	57	97	38%	67%	34%	24%	64%	36%	26%	23%	39%
Schelde Rijnkanaal	525	788	118	201	25%	28%	30%	34%	31%	40%	28%	31%	30%
Volkerak	2836	4254	502	853	20%	21%	17%	20%	21%	22%	22%	15%	22%
Zoommeer	400	600	83	141	24%	23%	17%	16%	23%	21%	21%	15%	16%
Totalen	3931	5897	760	1292	22%	23%	19%	21%	23%	24%	22%	16%	22%

Onttrekkingspercentage gevangen MAATSE snoekbaars.

In onderstaande onttrekkingstabel is rekening gehouden met de beperking die gesteld is aan het onttrekken, met name dat de snoekbaars die meegenomen mag worden niet korter dan 42 cm en niet langer dan 75 cm mag zijn. Het aantal maatse snoekbaarzen dat gevangen is tussen 42 en 75 cm bedraagt 3033 stuks, daarvan zijn er 696 onttrokken.

De gemiddelde lengte van deze onttrokken **maatse** snoekbaars is 56,3 cm, dit is een stijging van 0,1 cm t.o.v. 2014. Bij deze lengte heeft de snoekbaars een gewicht van gemiddeld 1,7 kg (Bron: Kennisdocument Snoekbaars 2007).

Tabel 4

Onttrekkings-tabel 2015 maatse snoekbaars	Totaal aantal gevangen maatse snoekbaarzen 2015		Totaal aantal meegenomen 2015		onttrekkingspercentage maatse vis					
	aantal	gew (Kg)	aantal	gew (Kg)	2015	2014	2013	2012	2011	2010
totalen 2015	3033	5459	760	1253	25%	27%	25%	26* *)	26% *)	27% *)

*) = In deze jaren was er geen bovengrens van 75 cm van de te onttrekken snoekbaars

Gemiddelde vangst per uur

Deze vraag zal menig sportvisser met veel belangstelling beantwoordt willen zien. Met de gegevens die verzameld zijn is daar vrij eenvoudig een antwoord op te geven.

In onderstaande tabel 5 is dit inzichtelijk gemaakt:

Vangstregistratie snoekbaars			Gemiddeld aantal te vangen snoekbaarzen per uur							
water	Totaal aantal gevangen snoekbaarzen in 2015	Totaal aantal hengelingen in 2015	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008
Bathse Spuikanaal	170	444,5	0,38	0,20	0,12	0,17	0,09	0,20	0,32	0,32
Schelde Rijnkanaal	525	3228	0,16	0,18	0,18	0,17	0,26	0,15	0,25	0,31
Volkerak	2836	8139	0,35	0,32	0,40	0,50	0,47	0,47	0,51	0,69
Zoommeer	400	1270,5	0,31	0,33	0,28	0,39	0,38	0,28	0,48	0,61
Totalen	3931	13082	0,30	0,28	0,32	0,40	0,41	0,37	0,45	0,60

Kwam in 2014 het Zoommeer als beste uit de bus, in 2015 is dit het Bathse Spuikanaal met een aanzienlijke stijging t.o.v. 2014. Kijken we naar de totale vangsten per uur dan zien we een lichte stijging t.o.v. 2014 maar de gemiddelde vangst per uur is in 2015 nog maar 50% van de vangst in 2008.

De grootste vis in 2014, een snoekbaars van 110 cm, is gevangen in het Schelde-Rijnkanaal.

Bijvangst van baars en/of snoek

In 2011 is de vangstregistratiekaart aangepast. Sportvissers kunnen nu ook hun bijvangst aan baars of snoek registreren op de vangstregistratiekaart.

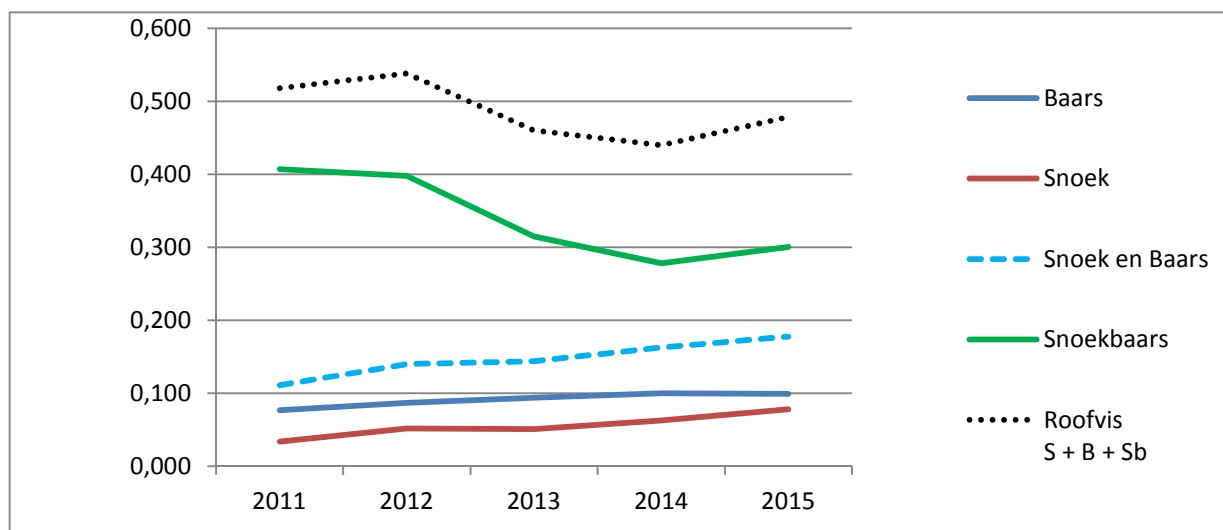
In tabel 6 is een overzicht gegeven van de bijvangsten per viswater in 2015. Tevens zijn van deze wateren ter vergelijking de bijvangsten opgenomen in de jaren 2011 t/m 2014.

Tabel 6: Bijvangst van Baars en Snoek								
Bijvangst in 2014 B = Baars S = Snoek SB = Snoekbaars	B	S	SB	2015	2014	2013	2012	2011
Bathse Spuikanaal	19	5	170	14%	85%	54%	46%	52%
Schelde Rijnkanaal	269	100	525	70%	43%	62%	35%	19%
Volkerak	791	827	2836	57%	58%	36%	30%	26%
Zoommeer	222	93	400	79%	94%	116%	76%	52%
Totalen	1301	1025	3931	59%	59%	46%	35%	27%

Gemiddeld bedraagt de bijvangst in 2015 van baars en/of snoek 59%. Dit is t.o.v. 2014 een stabilisatie.

Opmerkelijk is dat het percentage bijvangst in het Bathse Spuikanaal, in tegenstelling tot voorgaande jaren, aanzienlijk is afgenomen van 85% in 2014 naar 14% in 2015. De kroon m.b.t. de bijvangst wordt wederom gespannen door het Zoommeer met 79% bijvangst. Dit was in 2014 nog 94%.

Voor de sportvisser is het natuurlijk ook interessant om te weten wat de vangkans voor snoekbaars, snoek en baars gezamenlijk is. Dit is weergegeven in de onderstaande grafiek. Hieruit blijkt dat de vangkans 0,478 per uur is voor deze 3 roofvissen. Deze vangkans is hoger dan het voorgaande jaar. Dit is een gunstige ontwikkeling. Laten we hopen dat deze trend zich voortzet in de komende jaren.

Baars	0,077	0,087	0,094	0,100	0,099
Snoek	0,034	0,052	0,051	0,063	0,078
Snoek en Baars	0,111	0,140	0,144	0,163	0,178
Snoekbaars	0,407	0,398	0,315	0,278	0,300
Roofvis S + B + Sb	0,518	0,538	0,460	0,440	0,478

Samenvatting

De meest significante aspecten van de hengelsingregistratie snoekbaars zijn in onderstaande tabel samengevat voor de jaren 2007 t/m 2015.

Tabel 7

Aspect	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007
<i>Aantal verstrekte onttrekkingsvergunningen</i>	313	215	331	215	252	374	389	415	600
<i>Aantal retour ontvangen registratiekaarten</i>	198 (63%)	170 (79%)	191 (58%)	165 (77%)	165 (65%)	204 (55%)	258 (66%)	216 (52%)	251 (42%)
<i>Aantal visdagen</i>	1370	1253	1355	1098	1158	1313	1684	1201	*)
<i>Aantal visuren</i>	13082	12379	13830	11063	11650	12787	16055	12500	*)
<i>Gemiddeld aantal hengels per visdag</i>	1,6	1,7	1,7	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	
<i>Gemiddeld aantal visuren per dag</i>	9,5	9,9	10,2	6,12	6,27	6,03	5,95	6,50	*)
<i>Gemiddeld aantal visuren per jaar per sportvisser</i>	66,1	72,8	72,4	67	70,6	62,7	62,2	57,9	*)
<i>Aantal gevangen snoekbaarzen</i>	3931	3438	4357	4407	4736	4783	7275	7459	8606
<i>Aantal onttrokken snoekbaarzen</i>	760 (19%)	696 (20%)	830 (19%)	926 (21%)	1079 (23%)	1153 (24%)	1633 (22%)	1220 (16%)	1920 (22%)
<i>Maximum lengte gevangen snoekbaars in cm</i>	110	110	110	106	102	104	107	106	*)
<i>Gemiddelde lengte gevangen snoekbaars in cm</i>	53,9	53,2	53,7	54,7	55,2	55,1	53,1	51,0	*)
<i>Gemiddelde lengte gevangen MAATSE snoekbaars (> 42 en < 75 cm)</i>	56,3	56,2	56,7	57,1	58,7	58,0	57,1	54,7	*)
<i>Aantal te vangen snoekbaarzen per uur (gemiddeld)</i>	0,30	0,28	0,32	0,40	0,41	0,37	0,45	0,60	*)
<i>Aantal te vangen snoeken en baarzen per uur</i>	0,18	0,16	0,14	0,14	0,11	*)	*)	*)	*)
<i>Percentage bijvangst van Snoek en Baars</i>	59%	59%	46%	35%	27%	*)	*)	*)	*)
									*) = Geen registratie

Conclusies en aanbevelingen per onderwerp

Deze rapportage geeft geen inzicht in de omvang van stropersactiviteiten. In 2009 is Sportvisserij Zuidwest Nederland gestart met controle op het Volkerak/Zoommeer. De eigen BOA's controleren regelmatig op dit water en het is zaak voor zowel de sport als de beroepsvisserij zeer actief te blijven bij het controleren op onder meer het vissen zonder toestemming en op snoekbaarsstropelij. Op de website www.sportvisserijzwn.nl is bij het onderwerp "Vis en Water" meer informatie te vinden over controle van visdocumenten en handhaving van visserijregels. Hieronder volgt een samenvatting van de resultaten en bijbehorende conclusies en aanbevelingen.

Deelnemers vangstregistratie

1. Het aantal verstrekte vergunningen is in 2015 gestegen naar 313 vergunningen. Dit is 45% meer uitgegeven vergunningen dan in 2014.
Het aantal correct ingevulde en retour ontvangen registratiekaarten in 2015 is 198. Hierdoor is het retourpercentage echter gedaald van 79% in 2014 naar 63% in 2015.
Aanbeveling: Geen.

Vangsten en onttrekking:

2. De daling van de snoekbaarsvangsten is in 2015 gestopt. zet zich ook weer door in 2014. In tabel 5 (gemiddelde vangst per uur) is dit goed te zien. Ten opzichte van 2008 (eerste jaar van de registratie) is de vangst per uur gedaald met 50%. Het is verheugend dat er een positieve trend is in de vangsten.
Aanbeveling: geen
3. De gemiddelde lengte van de gevangen snoekbaarzen is in 2015 licht gestegen naar 53,9 cm. De gemiddelde lengte van de gevangen MAATSE snoekbaars (>42 cm en < 75 cm) is ook licht gestegen in 2015.
Aanbeveling: Geen
4. In 2015 is het onttrekkingspercentage van MAATSE snoekbaars (>42 en < 75 cm) gedaald naar 25%. ¼ van de gevangen Maatse snoekbaars wordt door de sportvissers meegenomen voor consumptie.
Aanbeveling: Een regelmatige controle (op het water) van het aantal in bezit zijnde snoekbaarzen (maximaal 2 per visdag met een lengte tussen 42 en 74 cm) is aan te bevelen. Ook controle bij het einde van de visdag op het in bezit hebben van maximaal 2 snoekbaarzen is zeer aan te bevelen.
5. De gemiddelde vangkans per uur is in 2015, met 0,30 snoekbaars per uur, licht gestegen t.o.v. 2014. Echter is dit toch maar 50% van de vangkans in 2008.
Aanbeveling: Geen.
6. De bijvangst van Baars en Snoek is in 2015 is met 59% gelijk gebleven t.o.v. 2014. Hopelijk zet dit zich voort in 2016
Aanbeveling: Wel doorgaan met het laten registreren van de bijvangst aan baars en snoek en nagaan of veranderingen in de waterkwaliteit (doorzicht, voedselrijkdom) een verklaring vormen voor de veranderende visstand

Eindconclusie:

De vangsten, door sportvissers, zijn in 2015 verbeterd. In alle cijfers is een stabilisatie dan wel opgaande trend merkbaar. Hopelijk zet deze trend zich voort in 2016